

prof. Ing. Viera Paganová, PhD.
vedúca KBZ

Spoločnosť pre záhradnú
a krajinnú tvorbu
Tribečská 1
949 01 Nitra

V Nitre, 16.3.2021

Vec: Stanovisko Katedry biotechniky zelene ku aplikácii štrku v záhradách a verejných priestranstvách

Vážená odborná verejnosť,

pred časom sme zaznamenali diskusiu na tému nenáležitej aplikácie štrku v záhradách a na verejných priestranstvách. V diskusii odzneli aj výzvy na pripomienkovanie aplikácie tejto nekvalifikovanej techniky smerom k vzdelávacím inštitúciám, ktoré v SR poskytujú vzdelávanie v oblasti krajinskej architektúry a záhradníctva. Dovoľte mi, aby som k tejto téme zaujala stanovisko ako vedúca Katedry biotechniky zelene Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre.

Naše pracovisko vo vzdelávaní prezentuje predovšetkým ekologické prístupy v projektovaní a technológiách tvorby aj manažmentu zelene. Hoci štrk ako prírodný anorganický materiál má významnú úlohu v realizáciách, nikto z nás tento materiál vo vzdelávaní študentom neprezentuje ako štandardný mulč. Prívlastok „mulč“ sa vzťahuje na prírodné, degradovateľné materiály, ktoré preukazne zlepšujú pôdne prostredie a zmiernujú termický a vodný stres v priestore koreňovej zóny. Aj v tomto prípade však študentov učíme zásady správnej aplikácie, v súlade so štandardmi kvalifikovanej praxe.

Môžem Vás ubezpečiť, že anorganické materiály na pokrytie plôch prezentujeme vo vzťahu k presne definovaným systémom aplikácie. Študenti a verejnosť (vrátane odbornej) čerpajú informácie z internetu a rôznych katalógov, kde sa štrk prezentuje ako mulč. Ale tieto prístupy nie sú obsahom vzdelávania sprostredkovaného pedagógmi na našom pracovisku.

Dovoľte mi, aby som sa krátko venovala aj informáciám a osobám, ktoré vystupujú v médiách. V niektorých spoločenských reláciách sa prezentujú anorganické materiály ako mulč a účinkujú v nich aj absolventi a študenti FZKI. Táto skutočnosť však neznamená, že pri predstavení konkrétnych výrobkov alebo prístupov uplatňujú vedomosti z FZKI. Tieto relácie majú sponzorov - predajcov rôznych materiálov, ktorí sa v rámci reklamy snažia do povedomia verejnosti zakomponovať svoj tovar. Neprijemným dôsledkom je vytvorenie

ilúzie, že záhrada vznikne vysypaním štrku, rozostavením rastlín v kvetináčoch po ploche a podobne.

Aj v akademickom prostredí citlivo vnímame spomenuté prezentačné schémy a okrem vzdelávania a transferu poznatkov na odborných fórach (vždy je pre nás ctou vystúpiť napríklad na Záhradníckom Fóre), hľadáme možnosti prezentovania ekologických prístupov pre širšiu verejnosť. Napríklad v epizódnej relácii „Na chalupe“ naša kolegyňa Doc. Hillová s Ing. Martinou Šášikovou (absolventka FZKI) prezentovali nádherné a inšpiratívne riešenia s trvankami.

SZKT ako profesijné združenie by mohla iniciovať cestou svojich členov reláciu, prípadne epizódne témy, ktoré budú prezentovať kvalifikovanejšie záhradnícke prístupy. V odbornej verejnosti aj členskej základni SZKT sú majitelia firiem, ktoré majú potenciál pre využitie mediálneho priestoru na prezentovanie, alebo sponzorovanie prezentácie zelených a ekologických prístupov v tvorbe aj realizácii.

Verím, že s pochopením prijmete naše stanovisko, ktoré je podnetom na zrušenie spoločenských stereotypov, že za neodbornosť je zodpovedná škola/školy. Škola ako vzdelávacia inštitúcia vytvára príležitosti pre štúdium na báze aktuálnych poznatkov vedy a v súlade so štandardmi kvalifikovanej praxe. Ako a kde sa uplatňujú jej absolventi je podmienené aj inými faktormi, nie len obsahom vzdelávania. Individuálnu kvalifikáciu a profesionalitu si každý z nás formuje v priebehu výkonu svojej profesie, ale aj sústavným ďalším vzdelávaním a kritickým myslením.

Za kolektív pedagógov Katedry biotechniky zelene FZKI s úctou,

Viera Paganová v.r.